

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Petrákové a soudkyň JUDr. Markéty Wildové a JUDr. Vladimíry Čítkové ve věci žalobkyně: **Ing. Martin J.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast. JUDr. Vlastou Miklušákovou advokátkou se sídlem Zelený pruh 1294/52, Praha 4, proti žalované: **Česká pojišťovna a.s.**, IČ: 45272956, se sídlem Spálená 75/16, Praha 1, **o zaplacení částky 836.260 Kč na náhradě za ztrátu na výdělků ze zaměstnání a o zaplacení částky 1,503.839 Kč na ušlém zisku z podnikání**, k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. Května 2013 č.j. 25 C 297/2012-207 ve spojení s doplňujícím usnesením téhož soudu ze dne 19.6.2013 č.j. 25 C 297/2012-225

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavém výroku o věci samé (ad I), ve vyhovujícím výroku o věci samé (ad II), pokud jím bylo rozhodnuto o částce 779.316 Kč, ve výroku o náhradě nákladů řízení (ad III) a ve výroku o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek **z r u š u j e** a věc se vrací v rozsahu tomu odpovídajícím tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žádost žalobce o zaplacení 56.994 Kč (ad I), žalovanou zavázal zaplatit žalobci 1,503.839 Kč a 779.316 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (ad II), žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 120.284,80 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokátky (ad III) a konečně žalovanou zavázal uhradit České republice na účet soudu I. stupně soudní poplatek z žaloby ve výši 93.600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Rozhodl v řízení, v němž se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 836.260 Kč na náhradě za ztrátu na výdělků ze zaměstnání za období od 16.12.2008 do 31.12.2012 a zaplacení částky 1,503.839 Kč na ušlém zisku z podnikání za období od 1.1.2008 do 31.12.2011. Tyto částky představují nároky na náhradu za ztrátu na žalobcově výdělků, k níž došlo poškozením jeho zdraví v důsledku dopravní nehody ze dne 20.8.2007. Nehody se žalobce účastnil jako řidič motocyklu tov.zn. Yamaha, reg.zn. xxx, dopravní nehoda byla zaviněna řidičem a provozovatelem vozidla tov.zn. Škoda 105L, reg. zn. xxx, Josefem D. Provozovatel zmíněného vozu byl v době nehody pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla u žalované, a žalobce má proto podle ust. § 9 odst. 1 zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění

odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla přímé právo na náhradu škody proti žalované. Žalobce následkem dopravní nehody utrpěl značné poškození zdraví, dne 16.12.2008 mu byl přiznán invalidní důchod třetího stupně, došlo u něho k poklesu soustavné výdělečné činnosti o 70 %. Žalobce tvrdí, že pokud se po skončení pracovní neschopnosti vrátil do zaměstnání, pak vynakládal a vynakládá o 70 % vyšší úsilí na získání příjmu, kterého dosahoval před poškozením zdraví, v důsledku čehož mu vznikl nárok na náhradu za ztrátu na výdělku ze zaměstnání po skončení pracovní neschopnosti. Dále žalobce vedle pracovního poměru i po skončení pracovní neschopnosti podniká na základě živnostenského oprávnění, ale dosahuje v důsledku poškození zdraví nižších příjmů, než dosahoval před dopravní nehodou, proto požaduje náhradu ušlého zisku z podnikání. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby, namítla promlčení obou žalobou požadovaných nároků, dále argumentovala tím, že u požadovaného ušlého zisku žalobce nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poklesem zisku z podnikání a následky utrpěného úrazu a nebylo prokázáno, že by žalobce vykonával zaměstnání po poškození zdraví se zvýšeným úsilím. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobce při dopravní nehodě dne 20.8.2007 zaviněné řidičem a provozovatelem vozidla tov. zn. Škoda 105 L, reg. zn. xxx, Ing. Josefem D., utrpěl vážná zranění. Žalovaná byla v době dopravní nehody pojistitelem výše uvedeného provozovatele pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou provozem tohoto vozidla. Na žalobou uplatněných nárocích zaplatila žalovaná žalobci toliko náhradu za ušlý zisk z podnikání za období roku 2007 ve výši 157.584 Kč, ohledně této částky bylo řízení po částečném zpětvzetí žaloby zastaveno. Ze znaleckého posudku znaleckého ústavu z oboru zdravotnictví Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, vysvětleného jedním ze zpracovatelů posudku ústně před soudem I. stupně v řízení vedeném pod sp.zn. 25 C 170/2010, byl zjištěn zdravotní stav žalobce po dopravní nehodě. XXX.

Z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 26.11.2010 č.j. 2010/45, ze zprávy PhDr. Naděždy N. o cíleném psychologickém vyšetření žalobce ze dne 27.5.2010 a ze dne 15.6.2010, z posudku o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 9.2.2012 č.j. LPS/2011/2983-So ČSSZ, ze zprávy o kontrolním psychologickém vyšetření PhDr. Naděždy N. ze dne 11.1. a 18.1.2012 a z rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 22.2.2011 č. 7305252229 se podává, že žalobce je poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, rozhodnutím ze dne 22.2.2011 mu byl zpětně s účinností ode dne 16.12.2008 přiznán plný invalidní důchod. U žalobce byl posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR shledán pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 70 % podle vyhl.č. 284/1991 Sb., rozhodující příčinou poklesu pracovní schopnosti jsou xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Po úrazu došlo u žalobce k těžké xxxxxxxxxxxxxxxx, tato xxx se nadále prohlubuje. Z výpovědi manželky žalobce Lucie J. soud I. stupně zjistil změnu charakteru způsobu života žalobce po nehodě. Z výpovědi svědka Ing. Romana Č. se podává, že žalobce je od roku 1996 zaměstnán u společnosti xxx xxx xxx, xxx, žalobcova pracovní náplň po nehodě zůstala stejná, i nadále pracuje na plný úvazek. Po nehodě se u žalobce objevila xxx, ostatní spolupracovníci musí využít jeho práci tak, aby xxx byla eliminovaná následnou kontrolou. Žalobce vedle zaměstnání podniká v oboru výpočetní techniky a poskytování softwarových služeb. Před úrazem spolupracoval jako podnikatel se společností, v níž je zaměstnán Martin S. Z jeho výpovědi bylo zjištěno, že s žalobcem jako podnikatelem je po úrazu spolupráce asi desetinná. Žalobce byl po úrazu v pracovní neschopnosti od 20.8.2007 do 15.12.2008 včetně. Soud I. stupně vyšel ze zprávy posudkové komise Ministerstva práce a soc. věcí ČR s tím, že žalobce v době po úrazu na dosažení příjmu ze zaměstnání u společnosti xxx xxx xxx, vynakládá oproti době před úrazem o 70 % vyšší úsilí. Hrubá mzda žalobce byla za první kalendářní čtvrtletí roku 2009 ve výši 98.366 Kč. Hrubý výdělek žalobce za rok 2009 činil 330.237 Kč, za rok 2010 činil 413.509 Kč, za rok 2011 činil 549.761 Kč a za rok 2012

činil 553.083 Kč. Žalobci byl přiznán od 16.12.2008 plný invalidní důchod ve výši 12.715 Kč měsíčně, který byl od 1.1.2009 zvýšen na částku 13.179 Kč měsíčně, od 1.1.2010 žalobci příslušel invalidní důchod ve výši 13.179 Kč měsíčně, od 1.1.2011 ve výši 13.669 Kč měsíčně a od 1.1. 2012 ve výši 14.058 Kč. Žalobce měl v roce 2007 příjem ze samostatné výdělečné činnosti, rozdíl mezi příjmy a výdaji ze samostatné výdělečné činnosti v tomto roce představuje částka 271.734 Kč. Rozdíl mezi příjmy a výdaji ze samostatné výdělečné činnosti žalobce v roce 2008 představovala částka 29.167 Kč, v roce 2009 částka 74.514 Kč, v roce 2010 částka 110.616 Kč a v roce 2011 částka 189.278 Kč. Soud I. stupně uzavřel, že jsou splněny podmínky odpovědnosti provozovatele vozu zn. tov. zn. Škoda 105 L, reg. zn. xxx za škodu způsobenou žalobci na zdraví v důsledku shora popsané dopravní nehody ze dne 20.8.2007 (§ 431 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, dále jen obč. zák. ve spojení s ustanovením § 427 odst. 1 a 2 obč. zák.). Provozovatel předmětného vozidla byl pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou jeho provozem pojištěn u žalované, a žalobce má tudíž přímé právo na náhradu škody způsobené mu dopravní nehodou podle ustanovení § 9 odst.1 zák. č. 168/1999 Sb. proti žalované v rozsahu vyplývajícím z ustanovení § 6 zák. č. 168/1999 Sb., a to u obou uplatněných nároků na náhradu za ztrátu na výděleku podle ustanovení § 445 obč. zák. Při rozhodování o náhradě za ztrátu na výděleku soud I. stupně hodnotil, zda poškozený vynakládá na dosažení výděleku po poškození zvýšené úsilí na překonání zdravotních potíží jako následků úrazu. K výděleku, dosaženému takovýmito zvýšeným úsilím, se při výpočtu náhrady za ztrátu na výděleku nepřihlíží, neboť by se poškozenému nedostalo plného odškodnění. Dle závěru soudu I. stupně žalobce však vynakládá na pracovní činnost oproti předúrazové době o 70 % vyšší úsilí. Při posuzování otázky, zda u žalobce došlo v důsledku zdravotních postižení k poklesu výděleku ze zaměstnání v době od 16.12.2008 do 31.12.2012, nelze přihlížet k 70% skutečně dosaženého výděleku ze zaměstnání za tuto dobu. V příčinné souvislosti s poškozením zdraví žalobce došlo i k poklesu příjmu žalobce z podnikání, jak se podává z žalobcových přiznání k dani z příjmu za rok 2007 a za léta 2008, 2009, 2010 a 2011. Soud I. stupně odečetl přiznaný invalidní důchod jen u jednoho z uplatněných dílčích nároků na náhradu za ztrátu na výděleku. Dále se zabýval vznesenou námitkou promlčení. Dovodil, že promlčen je jen uplatněný nárok na náhradu za ztrátu na výděleku ze zaměstnání za dobu od 16.12.2008 do 20.3.2009. Vzhledem k tomu, že v řízení jsou uplatněna práva na plnění z povinného smluvního pojištění, soud I. stupně věc posuzoval podle ust. § 8 zák. č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě. Právo na plnění z pojištění se promlčí nejpozději za tři roky; promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli (§ 9 zák.č. 168/1999 Sb.). V daném případě je pojistnou událostí, tj. událostí s níž je spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění, vznik odpovědnosti pojištěného za škodu. Odpovědnost za škodu v podobě ztráty na výděleku logicky vzniká v okamžiku, kdy ke ztrátě na výděleku u poškozeného dojde. Dle prvostupňového soudu tak ke ztrátě na výděleku jak ze zaměstnání, tak z podnikání u žalobce docházelo postupně a běh tříleté promlčecí doby započal vždy 1 rok poté, co žalobci za konkrétní den výdělek ušel. Z toho vyplývá, že nepromlčen je jen nárok na náhradu za ztrátu na výděleku za od 16.12.2008 do 20.3.2009, soud I. stupně tak zamítl žalobu ohledně uplatněného nároku ve výši 56.944 Kč. Žalobci přiznal náhradu za ztrátu na výděleku za období od 21.3.2009 do 31.12.2012, vyšel z pravděpodobného výděleku, který by odpovídal výděleku skutečně dosaženému v prvním čtvrtletí roku 2009 (39.717 Kč). Tento průměrný měsíční výdělek žalobce pro účely výpočtu náhrady za ztrátu na výděleku ze zaměstnání soud I. stupně valorizoval podle nařízení vlády č. 447/2008 Sb. od 1.1.2009 o 4,4 % na částku 41.465 Kč, podle nařízení vlády č. 417/2010 Sb. od 1.1.2011 o 3,9 % na částku 43.082 Kč a podle nařízení vlády č. 9/2012 Sb. od 1.1.2012 na částku 43.771 Kč. Od takto stanoveného výděleku bylo odečteno 30 % skutečně dosaženého výděleku ze zaměstnání spolu s invalidním

důchodem. Soud I. stupně tak uzavřel, že ztráta na výdělků za rok 2009 představuje částku 240.361 Kč, ztráta na výdělků za rok 2010 činí 215.379 Kč, ztráta na výdělků za rok 2011 činí 188.028 Kč a ztráta na výdělků za rok 2012 činí 190.631 Kč, celkem 779.316 Kč (po odpočtu částky 55.083 Kč představující součet požadované náhrady za ztrátu na výdělků za rok 2008 a vypočtenou poměrnou částí náhrady za období od 1.1.2009 do 20.3.2009). Výše náhrady za ztrátu na výdělků z podnikatelské činnosti odpovídá za roky 2008 až 2011 žalobcem vypočteným sumám, které představují rozdíl mezi příjmem žalobce z podnikatelské činnosti, stanoveným pro účely platby daně z tohoto příjmu, v období před vznikem škody (částka 1.176 Kč za každý kalendářní den, tj. částka 429.240 Kč ročně) a příjmem žalobce skutečně dosaženým v rozhodných letech. Ušlý výdělek z podnikání za rok 2008 činí 401.249 Kč, za rok 2009 činí částku 354.726 Kč, za rok 2010 činí částku 318.624 Kč a za rok 2011 činí částku 429.240 Kč, celkem tedy 1.503.839 Kč. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, zkráceně „o.s.ř.“ a povinnosti k úhradě soudního poplatku dle ust. § 2 odst. 3 věta první a § 6 odst.1 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Proti rozsudku soudu I. stupně podala žalovaná odvolání s tím, že brojí toliko proti vyhovujícímu výroku o věci samé (ad II), pokud jí bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit žalobci částku 779.316 Kč, a dále proti výroku o náhradě nákladů řízení (ad III) a proti výroku o povinnosti zaplatit soudní poplatek z žaloby. Namítla, že soud I. stupně nesprávně posoudil otázku promlčení nároku. Žalobce se domáhal náhrady za ztrátu na výdělků za období od 16.12.2008 do 31.12.2012 ze závislé činnosti ve výši 836.260 Kč až podáním došlým soudu I. stupně dne 21.3.2013. Soud I. stupně vyhověl námitce promlčení jen zčásti, když uznal promlčení nároku na náhradu za ztrátu na výdělků pouze za období od 16.12.2008 do 20.3.2009 ve výši 56.944 Kč. Žalovaná setrvala na svém názoru, že tento nárok se promlčuje jako celek, a na podporu svého tvrzení odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 401/2005, dle kterého se občanskoprávní nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě promlčuje jako celek, nikoliv jen nároky na jednotlivá měsíčně se opětvující plnění z něj vyplývající, poskytovaná ve formě peněžitého důchodu. Dále žalovaná odkázala na ust. § 8 zák. č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, dle kterého se právo na plnění z pojištění promlčí nejpozději za tři roky, přičemž promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. V této souvislosti zmínila rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 113/2006. Nárok žalobce na náhradu za ztrátu na výdělků byl nejpozději ke dni 20.8.2011 promlčen (k dopravní nehodě - pojistné události) došlo dne 20.8.2007. Protože tento nárok žalobce uplatnil u soudu podáním ze dne 21.3.2013, tedy až po uplynutí promlčecí doby, nelze jej po uplatnění námítky promlčení žalobci přiznat. Žalovaná se domnívá, že nárok je promlčen i v případě, že by počátek běhu promlčecí doby neměl připadnout na den dopravní nehody, ale na den 16.12.2008, kdy žalobce nastoupil do práce po skončení pracovní neschopnosti a začala mu vznikat dle jeho tvrzení ztráta na výdělků. V takovém případě měl žalobce uplatnit svůj nárok u soudu nejpozději dne 16.12.2012. Promlčení tohoto nároku nelze posuzovat dle ust. § 106 obč. zák. Soud I. stupně dále neprovedl navržený důkaz, znalecký posudek ke zjištění ztráty na výdělků, která žalobci dle jeho tvrzení vzniká, neboť pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 70 % dle posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR nelze zaměňovat s tzv. „zvýšením úsilím“, od kterého žalobce odvíjí nárok na náhradu za ztrátu na výdělků ze závislé činnosti. Pokud tedy odvolací soud neshledá námitku promlčení důvodnou, trvá žalovaná na ustanovení znalce za účelem vypracování znaleckého posudku ke zjištění výše ztráty na výdělků. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku II, pokud jí bylo rozhodnuto o částce 779.316 Kč, změnil tak,

že žaloba se zamítá a v návaznosti na to, aby rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem a o povinnosti žalované uhradit soudní poplatek.

Proti rozsudku soudu I. stupně podal odvolání také žalobce s tím, že brojí proti zamítavému výroku o věci samé (ad I). Namítl, že soud I.stupně nesprávně posoudil námitku promlčení uplatněného nároku na náhradu za ztrátu na výdělků ze závislé činnosti, neboť nesprávně určil počátek běhu promlčecí lhůty, resp. okamžik, kdy došlo k pojistné události. Soud I. stupně považuje datum 16.12.2008, od kterého je žalobce plně invalidní, za počátek běhu tříleté objektivní promlčecí lhůty, je však třeba vzít v úvahu, že rozhodnutí o přiznání invalidity bylo vydáno až dne 23.4.2009 a jednalo se o přiznání částečné invalidity. Teprve na základě dalšího rozhodnutí ze dne 22.2.2011 byl žalobci zpětně k datu 16.12.2008 přiznán plný invalidní důchod. Ve věci tak panovala nejistota a žalobce nemohl dne 16.12.2008 ihned uplatnit požadavek u soudu, zvláště když byl orgány sociálního zabezpečení ujišťován, že jeho zdravotní stav - pokles pracovní činnosti není tak zásadní, jak se později ukázalo, a žalobce byl nucen podat správní žalobu (Krajský soud Plzeň sp.zn. 16 Cad 185/2009), až na základě zrušení původního rozhodnutí o invaliditě ze dne 23.4.2009 došlo k vydání rozhodnutí o invaliditě třetího stupně. Ze shora uvedeného plyne, že ke vzniku povinnosti žalované plnit za ztrátu na výdělků došlo nejspíše až k datu 22.2.2011, nejdříve pak k 23.4.2009, nárok tak není promlčen. Při odvolacím jednání změnil žalobce svoji argumentaci stran promlčení tak, že promlčecí doba začala běžet až ode dne 17.1.2012, kdy bylo skončeno u žalované šetření ohledně nároku žalobce na odškodnění a žalobce byl vyrozuměn o jeho výsledku. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně ve výroku I změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 56.944 Kč.

Žalovaná se vyjádřila k odvolání žalobce a vyvracela jeho argumentaci stran promlčení.

Ve věci již rozhodl Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 4.11.2013 č.j. 68 Co 396,407/2013-248, Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 24.9.2015 č.j. 25 Cdo 1463/2014-268 rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Odvolací soud, vázán právním názorem dovolacího soudu (§ 243g odst. 1 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek soudu I. stupně jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo dle ust. § 212 o.s.ř., v rozsahu podaného odvolání (§ 206 odst. 2 o.s.ř.), aniž ve věci nařídil jednání (§ 214 odst. 2 písm. d/ o.s.ř.) a dospěl k závěru, že nemá podklady pro potvrzení napadeného rozsudku, ani pro jeho změnu, neboť jednak řízení je stíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a jednak je rozsudek soudu I. stupně nepřezkoumatelný vinou nedostatku důvodů.

Ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou je v dané věci třeba aplikovat ustanovení § 8 zák. č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, jak správně dovodil soud I. stupně, neboť se nejedná o právo poškozeného na náhradu škody proti škůdci, ale o originární právo poškozeného na plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Právo na plnění z pojištění se podle § 8 zákona č. 37/2004 Sb. promlčí nejpozději za 3 roky s tím, že promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli, nebo v případě, kdy pojištěný žádá na pojistiteli úhradu částky, kterou poskytl poškozenému jako náhradu škody, za kterou poškozenému odpovídá.

Podle ust. § 44 odst.1 zák. č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění účinném do 31.12.2013, z pojištění odpovědnosti za škodu má pojištěný právo, aby za něj pojistitel v případě vzniku pojistné události uhradil v rozsahu a ve výši určené právním předpisem škodu, za kterou pojištěný podle zákona odpovídá, a to až do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě. Zákon č. 168/1999 Sb., pojem pojistné události nevymezuje, ponechává tuto otázku na konkrétní pojistné smlouvě, kterou mezi sebou pojistitel a pojištěný uzavřou, případně na pojistných podmínkách, které jsou ve smyslu § 4 odst. 4 zák. č. 37/2004 Sb., její součástí. Může jí být škodní událost, okamžik povinnosti pojištěného nahradit škodu, nebo může být stanoven i jiný způsob jejího určení. Pojistnou událost nelze bez dalšího ztotožňovat se škodnou událostí ani s dopravní nehodou samotnou. Pro stanovení, co je v konkrétním pojištění pojistnou událostí, se vychází z pojistných podmínek, popř. pojistné smlouvy, nebo ze zvláštního právního předpisu (rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 5175/2008 a sp.zn. 25 Cdo 346/2013).

Pokud je pojistná událost jen obecně vymezena jako skutečnost, s níž je spojena povinnost pojistitele plnit, zahrnuje nejen událost, která vedla ke vzniku škody, ale i vznik škody samotné (včetně škody na zdraví) a nemůže být zásadně totožná s dopravní nehodou. Pokud tedy ve smlouvě o pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla není pojistná událost vymezena jinak než použitím zákonné dikce, pak platí, že pojem pojistné události zahrnuje nejen dopravní nehodu, ale i vznik konkrétní škody, za niž je požadována náhrada.

Soud I. stupně považoval v daném případě za pojistnou událost „vznik odpovědnosti pojištěného za škodu“, kdy odpovědnost za škodu v podobě ztráty na výděлку vzniká v okamžiku, kdy ke ztrátě na výděлку u poškozeného dojde, aniž tento závěr blíže odůvodnil. Soud I. stupně se pojmem pojistné události více nezabýval a obsah pojistné smlouvy ani pojistných podmínek k otázce vymezení pojmu pojistné události nezjišťoval. Z tohoto důvodu dosud nemohl s určitostí stanovit počátek běhu promlčecí doby.

Jak ze zákona vyplývá, nárok na pojistné plnění je svým charakterem přímo vázán na rozsah odpovědnosti pojištěného (škůdce). Nárok na náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě (§ 447 obč. zák.) má charakter opětuujícího se plnění, které se v občanskoprávních vztazích promlčuje jako celek (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 25 Cdo 401/2005, sp.zn. 25 Cdo 3947/2008). Proto i pojistné plnění, jímž je tato škoda hrazena, má charakter opětuujícího se plnění, jež se promlčuje jako celek. Soud I. stupně pochybil, pokud dovodil, že se promlčují jednotlivé dílčí nároky na náhradu za ztrátu na výděлку postupně.

Konečně odvolací soud poukazuje na vady dokazování, kterými je řízení před prvostupňovým soudem stíženo, neboť soud I. stupně vyšel ze svědeckých výpovědí provedených v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp.zn. 25 C 170/2010, čímž porušil zásadu ústnosti, a navíc pochybil, pokud bez dalšího znaleckého zkoumání, za procesní situace, kdy žalovaná tuto skutečnost sporovala, vyšel ze zprávy posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o „poklesu soustavné výdělečné činnosti žalobce o 70%“ a bez dalšího uzavřel, že žalobce po poškození zdraví vynakládá „zvýšené úsilí v rozsahu 70%“, aby dosáhl shodného výděлку jako před poškozením zdraví.

Za popsaného stavu odvolacímu soudu nezbylo, než rozsudek soudu I. stupně dle ust. § 219a odst.1 písm. a/,b/ zrušit a věc vrátit dle ust. § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. v rozsahu tomuto odpovídajícím tomuto soudu k dalšímu řízení.

Na soudu I. stupně tak bude, aby vázán právním názorem odvolacího soudu (§ 226 odst.1 o.s.ř.), opětovně posoudil vznesenou námitku promlčení. Pro posouzení počátku běhu promlčecí doby objasní, jak je pojistná událost vymezena v pojistné smlouvě o pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla, uzavřené mezi pojistitelem (Českou pojišťovnou, a.s.) a pojištěným (řidičem, provozovatelem vozidla, který zavinil dne 20.8.2007 dopravní nehodu), případně v pojistných podmínkách, které jsou její nedílnou součástí, s tím, že pojistné plnění, jímž je tato škoda hrazena, má charakter opětujícího se plnění, jež se promlčuje jako celek.

Pouze v případě, že dojde k závěru, že uplatněný nárok na náhradu za ztrátu na výdělku není promlčen, posoudí soud I. stupně opětovně důvodnost nároku a jeho výši. Pokud k prokázání tvrzení žalobce o důvodnosti jeho nároku budou navrženy výslechy svědků, pak dokazování výpovědí svědků provede v souladu s ust. § 126 o.s.ř. tak, aby nebyla porušena zásada ústnosti, a pro posouzení námitky žalované, že žalobce po poškození zdraví nevynakládá zvýšené úsilí v rozsahu 70% (soud I. stupně vyšel ze zprávy posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o poklesu soustavné výdělečné činnosti žalobce o 70%) se neobejde bez znaleckého posudku vyhotoveného za účelem posouzení rozsahu tvrzeného zvýšeného úsilí.

Soud I. stupně v konečném rozhodnutí o věci samé ve smyslu ust. § 224 odst. 3 o.s.ř. nově rozhodne o náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem, a to včetně nákladů vynaložených v odvolacím řízení, a o povinnosti k úhradě soudního poplatku.

Proti tomuto rozhodnutí **j e** přípustné dovolání, které se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

V Praze dne 12. ledna 2016

JUDr. Ludmila P e t r á k o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kasimírová